

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

3

SIRA SAYISI: 412

Eşyanın Sınırlardaki Kontrollerinin
Uyumlaştırılmasına İlişkin Uluslararası
Sözleşmenin Uluslararası Demiryolu Yük
Taşımacılığına İlişkin Sınır Geçiş
İşlemlerinin Kolaylaştırılması Başlıklı 9
Numaralı Ekinin Onaylanmasının Uygun
Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve
Dışişleri Komisyonu Raporu
(1/680)

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 1/680 Esas Numaralı Tasarının

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı4
- Gerekçesi4

• Dışışleri Komisyonu Raporu6

• Tasarı Metni8

• Dışışleri Komisyonunun Kabul Ettiğı Metin8

• Sözleşmenin Ek Metni9

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-609/3623

3/9/2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 13/8/2012 tarihinde kararlaştırılan “Eşyanın Sınırlardaki Kontrollerinin Uyumlaştırılmasına İlişkin Uluslararası Sözleşmenin Uluslararası Demiryolu Yük Taşımacılığına İlişkin Sınır Geçiş İşlemlerinin Kolaylaştırılması Başlıklı 9 Numaralı Ekinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/680)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu

GEREKÇE

Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu (BMAEK) İç Taşımacılık Komitesince hazırlanan ve 21 Ekim 1982 tarihinde Cenevre’de imzalanan "Eşyanın Sınırlardaki Kontrollerinin Uyumlaştırılmasına İlişkin Uluslararası Sözleşme (Uyumlaştırma Sözleşmesi)" 12/2/2004 tarihli ve 5099 sayılı Kanunla uygun bulunarak, 11/11/2005 tarihli ve 2005/9638 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanmış, 15 Aralık 2005 tarihli ve 26024 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır. BM’nin 22 Mart 2006 tarihli ve CN.245.2006.TREATIES-1 simgeli bildiriminde belirtildiği üzere, ana metin ve 7 ekten oluşan Sözleşme, Türkiye açısından 21 Haziran 2006 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Uyumlaştırma Sözleşmesi’nin, 20 Mayıs 2008 tarihinde tüm Akit Taraflar için yürürlüğe girmiş bulunan "Uluslararası Karayolu Taşımacılığına İlişkin Sınır Geçiş İşlemlerinin Kolaylaştırılması" başlıklı 8 no.lu Ek’in onaylanması 25/4/2012 tarihli ve 6297 sayılı Kanunla uygun bulunmuş ve 10/5/2012 tarihli ve 28288 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

Uyumlaştırma Sözleşmesi ile ilgili en yüksek karar alma organı olan İdari Komite tarafından ECE/TRANS/WP.30/AC.3/2010/1 sayılı belge ekinde yer alan "Uluslararası Demiryolu Yük Taşımacılığında Sınır Geçiş İşlemlerinin Kolaylaştırılması" başlıklı 9 no.lu Ek kabul edilmiş ve C.N.534.2011.TREATIES-1 simgeli BM bildiriminde öngörüldüğü üzere tüm Akit Taraflar için 30 Kasım 2011 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

9 no.lu Ek, 9 maddeli ana metinden oluşmaktadır. Ana metinde, uluslararası demiryolu taşımacılığında faaliyette bulunan resmi görevlilerin ve diğer kişilerin sınır geçişleri, sınır istasyonlarına ilişkin gereklilikler, sınır istasyonlarında komşu ülkelerarası işbirliği, kontroller, süreler, belgeleme ve CIM/SMGS demiryolu taşıma belgesi kullanımı konuları ile ilgili düzenlemeler yer almaktadır.

Ülkemizin taraf olduğu "Eşyanın Sınırlardaki Kontrolünün Uyumlaştırılmasına İlişkin Sözleşme'nin Uluslararası Demiryolu Taşımacılığında Sınır Geçiş İşlemlerinin Kolaylaştırılması" başlıklı 9 no.lu Ekin onaylanarak yürürlüğe konulması, mevcut uluslararası düzenleme ve uygulamalara uyum sağlanması açısından önem arz etmektedir.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

29 Ocak 2013

Esas No: 1/680

Karar No: 328

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 3/9/2012 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 1/10/2012 tarihinde tali komisyon olarak Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen "Eşyanın Sınırlardaki Kontrollerinin Uyumlaştırılmasına İlişkin Uluslararası Sözleşmenin Uluslararası Demiryolu Yük Taşımacılığına İlişkin Sınır Geçiş İşlemlerinin Kolaylaştırılması Başlıklı 9 Numaralı Ekinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 24 üncü Yasama Dönemi 16/1/2013 tarihli 47 nci toplantısında Dışışleri Bakanlığı ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde, Tasarının, uluslararası demiryolu yük taşımacılığına ilişkin sınır geçişlerinin kolaylaştırılması ve hızlandırılmasını teminen Eşyanın Sınırlardaki Kontrollerinin Uyumlaştırılmasına İlişkin Uluslararası Sözleşmeye ilave olunan 9 numaralı ekin onaylanmasının uygun bulunması amacıyla hazırlandığı anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

-Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu tarafından hazırlanarak 21 Ekim 1982 tarihinde Cenevre'de imzaya açılan Eşyanın Sınırlardaki Kontrollerinin Uyumlaştırılmasına İlişkin Uluslararası Sözleşmenin ülkemiz bakımından 21 Haziran 2006 tarihi itibarıyla yürürlüğe girdiği,

-Sözleşmenin 2010 senesinde kabul edilen ve 30 Kasım 2011 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiş olan "Uluslararası Demiryolu Yük Taşımacılığına İlişkin Sınır Geçiş İşlemlerinin Kolaylaştırılması" başlıklı 9 numaralı eki ile kişilerin sınır geçişleri, sınır istasyonlarına ilişkin gereklilikler, sınır istasyonlarında komşu ülkeler arasında iş birliği, kontroller, süreler ve belgeleme konularıyla ilgili düzenlemeler yapıldığı,

-Bu bağlamda, Sözleşmenin 9 numaralı ekinin, trenlerin sınır geçişlerindeki gecikmelerin izlenmesi ve taşımacılıkta meydana gelen beklemlerin en aza indirilmesi, sınır istasyonlarının yirmi dört saat çalışabilecek ve ülkeler arasında elektronik ortamda bilgi değişimi yapılmasına imkan tanıyacak bir kapasitede bulundurulması gibi konularda hükümler içerdiği,

-Sözleşmenin 9 numaralı ekinin onaylanarak ülkemiz bakımından yürürlüğe konulmasının mevcut uluslararası düzenleme ve uygulamalara uyum sağlanması açısından önem arz ettiği

İfade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci, 2 nci ve 3 üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden İstanbul Milletvekili Osman Aşkın Bak, İstanbul Milletvekili Ahmet Berat Çonkar, Aksaray Milletvekili Ali Rıza Alaboyun ve Ankara Milletvekili Emrullah İşler Tasarı ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Sözcü	Kâtip
<i>Volkan Bozkır</i>	<i>Osman Aşkın Bak</i>	<i>Gönül Bekin Şahkulubey</i>
İstanbul	İstanbul	Mardin
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
<i>Ali Rıza Alaboyun</i>	<i>Emrullah İşler</i>	<i>Tunca Toskay</i>
Aksaray	Ankara	Antalya
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
<i>Ahmet Berat Çonkar</i>	<i>Osman Oktay Ekşi</i>	<i>Osman Taney Korutürk</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Muş</i>	<i>İsmail Safi</i>	<i>Faik Tunay</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Rıfat Sait</i>	<i>Abdullah Çalışkan</i>	<i>İdris Bal</i>
İzmir	Kırşehir	Kütahya
Üye	Üye	
<i>Hasan Karal</i>	<i>Şaban Dişli</i>	
Rize	Sakarya	

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**EŞYANIN SINIRLARDAKİ KONTROL-
LERİNİN UYUMLAŞTIRILMASINA
İLİŞKİN ULUSLARARASI SÖZLEŞMENİN
ULUSLARARASI DEMİRYOLU YÜK
TAŞIMACILIĞINA İLİŞKİN SINIR GEÇİŞ
İŞLEMLERİNİN KOLAYLAŞTIRILMASI
BAŞLIKLİ 9 NUMARALI EKİNİN ONAY-
LANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- (1) Eşyanın Sınırlardaki Kontrollerinin Uyumlaştırılmasına İlişkin Uluslararası Sözleşme'nin "Uluslararası Demiryolu Yük Taşımacılığına İlişkin Sınır Geçiş İşlemlerinin Kolaylaştırılması" başlıklı 9 numaralı Ekinin onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

**EŞYANIN SINIRLARDAKİ KONTROL-
LERİNİN UYUMLAŞTIRILMASINA
İLİŞKİN ULUSLARARASI SÖZLEŞMENİN
ULUSLARARASI DEMİRYOLU YÜK
TAŞIMACILIĞINA İLİŞKİN SINIR GEÇİŞ
İŞLEMLERİNİN KOLAYLAŞTIRILMASI
BAŞLIKLİ 9 NUMARALI EKİNİN ONAY-
LANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Başbakan Yardımcısı

B. Arıncı

Başbakan Yardımcısı

B. Bozdağ

Avrupa Birliği Bakanı

E. Bağış

Çevre ve Şehircilik Bakanı

E. Bayraktar

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

T. Yıldız

Gümrük ve Ticaret Bakanı

H. Yazıcı

Kültür ve Turizm Bakanı

E. Günay

Milli Savunma Bakanı

İ. Yılmaz

Başbakan Yardımcısı

A. Babacan

Adalet Bakanı

S. Ergin

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

N. Ergün

Dışişleri Bakanı V.

C. Yılmaz

Gençlik ve Spor Bakanı

S. Kılıç

İçişleri Bakanı

İ. N. Şahin

Maliye Bakanı

M. Şimşek

Orman ve Su İşleri Bakanı

V. Eroğlu

Başbakan Yardımcısı

B. Atalay

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

F. Şahin

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

F. Çelik

Ekonomi Bakanı

M. Z. Çağlayan

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

M. M. Eker

Kalkınma Bakanı

C. Yılmaz

Milli Eğitim Bakanı

Ö. Dinçer

Sağlık Bakanı V.

M. M. Eker

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

B. Yıldırım

**EŞYANIN SINIRLARDAKİ KONTROLLERİNİN UYUMLAŞTIRILMASINA
İLİŞKİN ULUSLARARASI SÖZLEŞME, 1982
("Uyumlaştırma Sözleşmesi")**

Ek 9

**ULUSLARARASI DEMİRYOLU YÜK TAŞIMACILIĞINA İLİŞKİN SINIR GEÇİŞ
İŞLEMLERİNİN KOLAYLAŞTIRILMASI**

Madde 1

İlkeler

1. Sözleşme hükümlerinin tamamlayıcısı olan bu Ek, uluslararası demiryolu yük taşımacılığına ilişkin sınır geçişlerinin kolaylaştırılması ve hızlandırılması için atılması gereken adımları belirlemeyi amaçlar.
2. Akit Taraflar, eşyanın demiryoluyla taşınmasına ilişkin tüm alanlardaki belge ve işlemlerle ilgili formalite ve gereklilikleri mümkün olduğu ölçüde tümüyle standartlaştırmak amacıyla işbirliği yapmayı taahhüt eder.

Madde 2

Tanım

"Sınır (mübadele) istasyonu" deyiminden, demiryolu yükünün sınır geçişini sağlamak amacıyla operasyonel veya idari işlemlerin yapıldığı demiryolu istasyonu anlaşılır. Bu demiryolu istasyonu sınırda veya sınır yakınında olabilir.

Madde 3

**Uluslararası demiryolu taşımacılığında faaliyette bulunan görevlilerin ve diğer kişilerin
sınır geçişleri**

1. Akit Taraflar; lokomotif personeline, soğuk birim personeline, sevkiyata refakat eden kişilere ve uluslararası demiryolu taşımacılığında faaliyette bulunan sınır (mübadele) istasyonlarının çalışanlarına vize verilmesine ilişkin işlemleri, tüm vize başvuruları için geçerli bulunan en iyi ulusal uygulamalar çerçevesinde kolaylaştırmaya gayret eder.
2. Birinci fıkrada belirtilen kişilere ilişkin sınır geçiş işlemleri, kişilerin konumlarını teyit eden resmi belgeler de dâhil olmak üzere, ikili anlaşmalar kapsamında belirlenir.

3. Ortak kontrol yapılması durumunda sınır (mübadele) istasyonlarında kontrolleri yapan sınır idareleri, gümrük idareleri ve diğer idarelerin görevlileri, resmi görevlerinin icrası sırasında, Akit Tarafların kendi vatandaşları için şart koştuğu belgeleri kullanmak suretiyle Devlet sınırından geçiş yapar.

Madde 4

Sınır (mübadele) istasyonlarına ilişkin gereklilikler

Sınır (mübadele) istasyonlarında yapılması gerekli bulunan işlemlerin rasyonelleştirilmesi ve hızlandırılması amacıyla, Akit Taraflar, uluslararası demiryolu yük trafiğine açık sınır (mübadele) istasyonları için aşağıdaki asgari gereklilikleri yerine getirir:

- (1) Sınır (mübadele) istasyonları, gerekçelendirilmesi halinde ve yük trafiğinin hacmine uygunsa bütün gün boyunca ve 24 saat bazında kontrollerin yapılmasına imkan verecek binalara, tesislere, tesisata ve teknik teçhizata sahip olmalıdır;
- (2) Bitki sağlığı, veterinerlik kontrolleri ve diğer kontrollerin yapıldığı sınır (mübadele) istasyonlarına teknik teçhizat temin edilir;
- (3) Sınır (mübadele) istasyonları ve komşu hatların taşıma ve trafik kapasitesi, trafik hacmi için yeterli olmalıdır;
- (4) Muayene alanlarının yanı sıra, gümrüğe veya diğer kontrol şekillerine tabi eşyanın geçici depolanması için antrepolar bulunmalıdır;
- (5) Demiryolu hamule senedinde ve gümrük beyannamesinde kayıtlı bulunan ve sınır (mübadele) istasyonlarına yaklaşmakta olan eşyaya ilişkin olanlar da dahil olmak üzere, bilgilerin önceden değişimini mümkün kılacak teçhizat, tesisat, bilgi teknolojisi ve iletişim sistemleri mevcut bulunmalıdır;
- (6) Mevcut yük hacminin üstesinden gelinebilmesi için, demiryolu idaresinin, gümrük idaresinin, sınır idaresinin ve diğer idarelerin yeterli nitelikleri haiz personeli sınır (mübadele) istasyonlarında hazır bulunmalıdır;
- (7) Sınır (mübadele) istasyonları; Akit Taraflarca ilgili işlevlerin yerine getirilmesi için alternatif düzenlemeler uygulamaya konulmadıkça, yetkililer ve demiryollarının kendi yetkileri dâhilinde yaptıkları çeken ve çekilen araçlara yönelik teknik onay ve teknik muayene ile ilgili verilerin çeken ve çekilen araçların sınıra varmasından önce alınmasına ve kullanılmasına olanak sağlayacak teknik teçhizat, tesisat, bilgi teknolojisi ve iletişim sistemlerine sahip olmalıdır.

Madde 5

Komşu ülkeler arasında sınır (mübadele) istasyonları hakkında işbirliği

Bu sözleşmenin 7. Maddesinin hükümleri çerçevesinde, Akit Taraflar; çeken ve çekilen araçların, konteynerlerin, yüklenen yarı römorkların ve eşyanın kontrolünün yanı sıra taşıma belgelerinin ve eşya beraberindeki belgelerin işlenmesiyle ilgili faaliyetleri koordine eder ve her türlü ortak kontrolü ikili anlaşmalar temelinde düzenlemeye gayret eder.

Madde 6

Kontroller

Akit Taraflar:

- (1) Amaçların uyuşması kaydıyla; çeken ve çekilen araçların, konteynerlerin, yüklenen yarı römorkların ve eşyanın her şekildeki kontrolünün karşılıklı tanınması için bir mekanizma kurar.
- (2) Risk değerlendirme ve risk yönetimini temel alan bir seçim ilkesine dayalı gümrük kontrolleri yapar. Genel kural olarak, eşya ile ilgili istenilen bilgiler temin edilmişse ve eşya uygun şekilde kapatılarak mühürlenmiş bir çeken-çekilen araç ünitesi, konteyner, yüklenen yarı römork veya vagon içindeyse, fiziki muayene yapılmaz;
- (3) Sınır (mübadele) istasyonlarında basitleştirilmiş kontroller gerçekleştirir ve muayyen kontrol şekillerini mümkün olduğunca hareket ve varış istasyonlarına bırakır;
- (4) Bu Sözleşmenin 10. Maddesi, Ek 2'nin 4. Maddesi, Ek 3'ün 5. Maddesi ve Ek 4'ün 5. Maddesi saklı kalmak kaydıyla, transit eşyanın kontrolünü ancak mevcut koşulların veya risklerin gerektirdiği durumlarda gerçekleştirir.

Madde 7

Süreler

1. Akit Taraflar, tüm kontrol çeşitleri dâhil olmak üzere, trenlerin sınır (mübadele) istasyonlarındaki kabul ve transferlerine ilişkin teknik operasyonlar için ikili anlaşmalarda belirtilen sürelerle uyulmasını sağlar ve kullanılan teknoloji ve teçhizatın geliştirilmesi vasıtasıyla bu sürelerin azaltulmasına gayret eder. Akit Taraflar, ileriki yıllarda süre sınırlarında maksimum indirimle ulaşmayı taahhüt eder.
2. Akit Taraflar, trenlerin veya vagonların sınır (mübadele) istasyonlarındaki gecikmelerini kayda geçirerek, bu bilgileri sonradan analiz edecek ve gecikmeleri azaltmak için tedbirler önerecek olan ilgili taraflara iletir.

Madde 8

Belgeleme

1. Akit Taraflar, taşıma belgelerinin ve eşya beraberindeki belgelerin, ithalatçı ülkenin ve transit ülkelerin mevzuatına uygun olarak düzenlenmesini sağlar.
2. Eşyanın beraberinde bulunan ve Akit Tarafların mevzuatı çerçevesinde düzenlenmiş olan demiryolu taşıma belgesi ve gümrük beyannamesinde kayıtlı bilgilerle ilgili bilgilerin değişimi için elektronik sistemlerin kullanılması vasıtasıyla, Akit Taraflar karşılıklı ilişkilerinde kâğıt belgeleri azaltmaya ve belgeleme prosedürlerini basitleştirmeye gayret ederler.
3. Akit Taraflar, demiryolu taşıma belgesi ve gümrük beyannamesinde kayıtlı bulunan, sınır (mübadele) istasyonlarına varmakta olan eşyaya ilişkin bilgiyi gümrük idarelerine önceden temin etmeye gayret eder. Bilgi teminine ilişkin format, usul ve süreler, Akit Taraflarca belirlenir.

Madde 9

CIM/SMGS demiryolu hamule senedinin kullanımı

Akit Taraflar, hâlihazırda uluslararası antlaşmalarca şart koşulan diğer taşıma belgeleri yerine, aynı zamanda gümrük belgesi de olan CIM/SMGS demiryolu taşıma belgesi kullanabilir.

